

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

นับจากวิกฤตการณ์การเงิน โลกหรือปัญหาซัพพลายไพร้มของประเทศมหาอำนาจอย่างอเมริกาที่ส่งผลกระทบไปทั่วโลก และที่สำคัญตลาดการเงินรวมไปถึงการลงทุนไม่เว้นแม้แต่ตลาดทองคำ ที่มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ซื้อขายและผู้ค้าทองคำทั่วโลก ด้วยคุณสมบัติของทองคำที่สามารถเก็บได้เป็นรูปธรรมระยะยาวและเป็นสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยงต่ำ ในขณะที่สามารถให้ผลตอบแทนสูง จึงส่งผลให้ทองคำเป็นสินทรัพย์ที่ได้รับความนิยม เนื่องจากการลงทุนที่มีสภาพคล่องสูง สามารถให้ผลตอบแทนโดยรวมสูงกว่าการลงทุนในตราสารหนี้และการฝากเงินในธนาคาร รวมทั้งสามารถใช้เป็นเครื่องมือลดการขาดทุนจากอัตราเงินเฟ้อ โดยใช้เป็นเครื่องมือในการลงทุนช่วงเศรษฐกิจชะลอตัว เพราะราคาไม่แปรผันตามกระแสเศรษฐกิจ และยังสามารถใช้เป็นเครื่องมือกระจายความเสี่ยงในพอร์ตการลงทุน (บริษัท อนุพันธ์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน), 2552)

การลงทุนในทองคำเป็นการลงทุนที่ได้รับผลกระทบจากปัจจัยทั่วโลก ซึ่งจากแนวโน้มการลงทุนในทองคำที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน ส่งผลให้นักลงทุนต่างๆต้องรับความเสี่ยงจากการลงทุนที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะนักลงทุนระยะสั้นที่ต้องติดตามปัจจัยหรือความเคลื่อนไหวของปัจจัยต่างๆ

ในประเทศไทย มีตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นแหล่งระดมเงินทุนในการพัฒนาเศรษฐกิจ โดยเป็นศูนย์กลางการซื้อขายหลักทรัพย์จดทะเบียน และทำหน้าที่เป็นสำนักหักบัญชีศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ นายทะเบียนหลักทรัพย์ หรือกิจกรรมอื่นๆที่เกี่ยวข้อง นักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์มีทั้งนักลงทุนสถาบัน และนักลงทุนรายย่อย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยยังได้ตั้งบริษัทย่อยขึ้นมา คือ ตลาดอนุพันธ์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) เพื่อเป็นศูนย์กลางซื้อขายตราสารอนุพันธ์อันเป็นทางเลือกใหม่ของนักลงทุน เป็นสัญญาทางการเงินที่มูลค่าของสัญญาขึ้นอยู่กับมูลค่าของสินค้ายอ้างอิง ตราสารอนุพันธ์นั้นได้แบ่งออกเป็นหลายประเภท เช่น ออปชั่น (options) ฟอว์เวิร์ด (Forward) และฟิวเจอร์ส (Futures) (บริษัท ตลาดอนุพันธ์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน), 2550)

ตลาดอนุพันธ์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) ได้เปิดทำการซื้อขายเมื่อวันที่ 28 เมษายน 2549 โดยมีสินค้าตัวแรก คือ SET50 Index Futures ต่อมาเมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2550 ได้เปิด

ซื้อขายสัญญาออพชัน (Options) ที่อ้างอิงกับดัชนี SET50 (SET50 Index Options) เป็นสินค้าตัวที่สอง เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2551 และเปิดทำการซื้อขาย Stock Futures โดยใช้ราคาหุ้นเป็นตัวอ้างอิง โดยหุ้นสามัญอ้างอิงดังกล่าวเป็นหุ้นในกลุ่มที่ใช้คำนวณดัชนี SET50 เป็นหุ้นของธุรกิจที่มีขนาดใหญ่ มีสภาพคล่องสูง และกระจายไปในหมวดอุตสาหกรรมต่างๆ ได้แก่ หมวดธนาคาร วัสดุก่อสร้าง พลังงานและสาธารณูปโภค พัฒนาอสังหาริมทรัพย์ ขนส่งและโลจิสติกส์ เป็นต้น

ปัจจุบันได้มีเครื่องมือในการลงทุนอีกชนิดหนึ่งในการลงทุนในทองคำโดยใช้ราคาทองคำเป็นสินค้าอ้างอิง เกิดขึ้นเมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2552 ได้แก่ สัญญาซื้อขายทองคำล่วงหน้า (Gold Futures) ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ผู้ลงทุนสามารถใช้ทำกำไรได้ตามการคาดการณ์ที่มีต่อราคาทองคำซึ่งนักลงทุนสามารถทำกำไรได้ทั้งในภาวะราคาทองขาขึ้นและราคาทองขาลง หรือที่รู้จักกันในนาม “โกลด์ฟิวเจอร์ส” ด้วยคุณลักษณะเด่นที่สามารถซื้อก่อนขายหรือขายก่อนซื้อก็ได้ และใช้เงินลงทุนน้อย ประกอบกับราคาทองคำมีการเคลื่อนไหวที่ไม่สัมพันธ์กับราคาหุ้น ดังนั้น โกลด์ฟิวเจอร์ส จึงเป็นทางเลือกที่น่าสนใจในการลงทุนใช้เพื่อกระจายความเสี่ยงของกลุ่มหลักทรัพย์ลงทุนได้

โกลด์ฟิวเจอร์สช่วยเพิ่มความคล่องตัวให้กับผู้ลงทุน ทำให้สามารถซื้อขายทำกำไรได้ทั้งในภาวะราคาทองขาขึ้นและราคาทองขาลง โดยในการซื้อขายโกลด์ฟิวเจอร์สจะไม่มีภาระส่งมอบทองคำจริงระหว่างคู่สัญญาแต่ใช้วิธีชำระเงินตามส่วนต่างของกำไรขาดทุนที่เกิดขึ้น เรียกว่า “การชำระราคาเป็นเงินสด” (Cash Settlement) ผู้ลงทุนสามารถ ซื้อก่อนขาย หรือ ขายก่อนซื้อ ก็ได้ โดยกำไรขาดทุนที่เกิดขึ้นจะเท่ากับส่วนต่างระหว่างราคาขายกับราคาที่ซื้อเอาไว้ เช่น หากผู้ลงทุนคาดว่าราคาทองคำจะปรับตัวเพิ่มขึ้น ก็สามารถซื้อโกลด์ฟิวเจอร์สไว้ก่อน และเมื่อราคาทองคำปรับตัวขึ้น ก็สามารถขายโกลด์ฟิวเจอร์สในภายหลัง ทำให้กำไรเท่ากับส่วนต่างของราคาซื้อและขาย หรือในกรณีที่ผู้ลงทุนคาดว่าราคาทองคำจะปรับตัวลดลงก็สามารถส่งขายโกลด์ฟิวเจอร์สได้เลย แม้ว่าไม่เคยซื้อโกลด์ฟิวเจอร์สมาก่อน และเมื่อราคาทองคำปรับตัวลดลง ก็ทำการซื้อโกลด์ฟิวเจอร์สในภายหลัง ทำให้ได้กำไรตามส่วนต่างของราคาขายและราคาซื้อ

การซื้อขายโกลด์ฟิวเจอร์สทำได้ง่าย และสะดวก โดยผ่านระบบซื้อขายอิเล็กทรอนิกส์ของบริษัท ตลาดอนุพันธ์ (ประเทศไทย จำกัด (มหาชน)) โดยมีบริษัท สำนักหักบัญชี (ประเทศไทย) จำกัด (TCH) เป็น ผู้ประกันการชำระราคาจากการซื้อขาย และมีสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) เป็นผู้กำกับดูแลการดำเนินงานของตลาดอนุพันธ์และบริษัทสมาชิกทั่วประเทศ ได้แก่ บริษัทหลักทรัพย์ต่างๆ และผู้ค้าทองรายใหญ่อีก 4 ราย ได้แก่ บริษัท วายแอลจี บูลเลี่ยน แอนด์ ฟิวเจอร์ส จำกัด (YLG Bullion & Futures) บริษัท ที ซี ออสสิริส ฟิวเจอร์ส จำกัด (TC Ausiris Futures) บริษัท เอ็มทีเอส โกลด์ ฟิวเจอร์ จำกัด

(MTS Gold Futures) บริษัท ฮั่วเซ่งเฮง โกลด์ ฟิวเจอร์ส จำกัด (Hua Seng Heng Gold Futures) (บริษัท ตลาดอนุพันธ์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน), 2552)

ปัจจุบัน โกลด์ฟิวเจอร์สได้รับความนิยมจากนักลงทุนมากขึ้น มีการซื้อขายโดยเฉลี่ยในเดือนแรก (กุมภาพันธ์) ที่ 320 สัญญาต่อวัน ขณะที่เดือนเมษายนอยู่ที่ 652 สัญญาต่อวัน (บริษัท หลักทรัพย์ฟิลิป (ประเทศไทย) จำกัด มหาชน, 2552) และตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ถึง เดือนกันยายนเฉลี่ยแล้วอยู่ที่ 723 สัญญาต่อวัน (สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, 2552) ดังนั้น จึงมีบริษัทหลายบริษัทเข้ามาดำเนินการเป็นผู้ค้าหรือนายหน้าในการสัญญาซื้อขายสัญญาซื้อขายทองคำล่วงหน้า รวมถึงผู้ค้าทองคำรายใหญ่ซึ่งมีฐานลูกค้าซื้อขายกันเป็นทองคำแท่งอยู่แล้ว และมีความสนใจที่จะลงทุนในสัญญาซื้อขายทองคำล่วงหน้าอีกด้วย

สำหรับจังหวัดเชียงใหม่ มีหลายบริษัทหลักทรัพย์ที่ดำเนินการเป็นผู้ค้าและนายหน้าในการซื้อขายสัญญาซื้อขายทองคำล่วงหน้าเช่นกัน และยังมีบริษัทค้าทองคำรายใหญ่จากกรุงเทพฯ ได้แก่ บริษัท เอ็ม ที เอส โกลด์ ฟิวเจอร์ จำกัด (MTSGF) ในเครือห้างทองแม่ทองสุกได้จัดตั้ง มีบริษัท เอ็มทีเอส เซลลิ่ง เอเยน จำกัด สาขาเชียงใหม่ ซึ่งเป็นตัวแทนขายรายแรกของเชียงใหม่ โดยมีห้างทองอินทรีทอง เป็นตัวแทน ตั้งอยู่ที่ตลาดเทศบาล ตำบลช้างม้อย อำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่

บริษัท เอ็มทีเอส เซลลิ่ง เอเยน จำกัด สาขาเชียงใหม่ ปัจจุบันมีลูกค้าซื้อขายสัญญาซื้อขายทองคำล่วงหน้าเพียง 142 รายเท่านั้น (จากการสำรวจฐานข้อมูลของลูกค้า เมื่อวันที่ 20 มกราคม 2553) อีกทั้งลูกค้าที่เปิดบัญชีซื้อขายทองคำล่วงหน้ามีแนวโน้มลดลง และลูกค้าที่เปิดบัญชีซื้อขายเดิมอยู่แล้วนั้น มีแนวโน้มซื้อขายน้อยลงและไม่สม่ำเสมอ ดังนั้นบริษัท เอ็มทีเอส จำกัด สาขา เชียงใหม่ ซึ่งมีความต้องการที่จะเพิ่มลูกค้าและเพิ่มปริมาณการซื้อขายสัญญาซื้อขายทองคำล่วงหน้าให้มากขึ้น จึงสนใจที่จะศึกษาทัศนคติของลูกค้าเพื่อให้ทราบถึง ความรู้ความเข้าใจ ความคิดเห็น และพฤติกรรมของนักลงทุน ผลการศึกษาครั้งนี้เป็นข้อมูลแก่ผู้ที่สนใจ และเป็นแนวทางสำหรับธุรกิจหลักทรัพย์ในการนำไปพัฒนาและปรับปรุงบริการด้านการซื้อขายสัญญาซื้อขายทองคำล่วงหน้าแก่นักลงทุน โดยเฉพาะผู้ที่ทำธุรกิจเกี่ยวกับสัญญาซื้อขายทองคำล่วงหน้าเพื่อการลงทุนนี้ขยายตัวมากขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาถึงทัศนคติของนักลงทุนในบริษัท เอ็มทีเอส เซลลิ่ง เอเยน จำกัด สาขา เชียงใหม่ที่มีต่อสัญญาซื้อขายทองคำล่วงหน้า ในตลาดอนุพันธ์แห่งประเทศไทย

1.3 ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. ทำให้ทราบถึงทัศนคติของนักลงทุนในบริษัท เอ็มทีเอส เซลลิ่ง เอเยน จำกัด สาขา เชียงใหม่ที่มีต่อสัญญาซื้อขายทองคำล่วงหน้า
2. เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับ บริษัท เอ็มทีเอส เซลลิ่ง เอเยน สาขา เชียงใหม่และผู้ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์อื่นๆ สามารถใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาธุรกิจต่อไป

1.4 นิยามศัพท์

ทัศนคติ (Attitude) คือ ความรู้ความเข้าใจ ความคิดเห็น และพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุน ในการลงทุนในสัญญาซื้อขายทองคำล่วงหน้าของตลาดอนุพันธ์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)

สัญญาซื้อขายทองคำล่วงหน้า (Gold Futures) หรือ เรียกว่า “โกลด์ฟิวเจอร์ส” เป็นสัญญาล่วงหน้าประเภทหนึ่ง ซึ่งมีสินค้าอ้างอิงเป็นทองคำแท่ง ความบริสุทธิ์ 96.5% และมีน้ำหนักที่ 50 บาท โดยผู้ซื้อและผู้ขายตกลงราคาซื้อขายกันในปัจจุบันว่าจะซื้อขายทองคำแท่งที่ราคาและจำนวนดังกล่าวในอนาคต อาจจะเป็น 2 เดือน 4 เดือน หรือ 6 เดือน ข้างหน้า ทั้งนี้เมื่อครบกำหนดอายุสัญญาหรือเมื่อทำการปิดสถานะของสัญญา จะไม่มีการส่งมอบทองคำแท่งจริง ระหว่างคู่สัญญา แต่จะใช้วิธีจ่ายชำระเงินตามส่วนต่างราคาซื้อขายที่เกิดขึ้น

นักลงทุน (Investors) คือ นักลงทุนที่มีบัญชีซื้อขายสัญญาซื้อขายทองคำล่วงหน้ากับบริษัท เอ็มทีเอส เซลลิ่ง เอเยน จำกัด สาขาเชียงใหม่ โดยมีห้างทองอินทรีทอง เป็นตัวแทน

เอ็มทีเอส เซลลิ่ง เอเยน (MTS Selling Agent) คือ ตัวแทนซื้อขายสัญญาซื้อขายทองคำล่วงหน้า จากบริษัท เอ็มทีเอส โกลด์ ฟิวเจอร์ส อีกทีหนึ่ง

โบรกเกอร์ (Brokers) คือ บุคคลหรือบริษัทที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์จากรัฐมนตรีกระทรวงการคลังและเขาเป็นสมาชิกของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในที่นี้หมายถึงบุคคลในบริษัท เอ็มทีเอส เซลลิ่ง เอเยน จำกัด สาขา เชียงใหม่เป็นตัวแทนซื้อขายสัญญาซื้อขายทองคำล่วงหน้าระหว่างนักลงทุนในบริษัทและตลาดอนุพันธ์แห่งประเทศไทย

1 บาททองคำ คือ ทองคำ ซึ่งมีน้ำหนัก 15.244 กรัม